

KISFALUDY SÁNDOR
születésének 200. évfordulójára
rendezett

VÁNDORGYŰLÉS

SÜMEG

1972. szeptember 27—28—29. -

rosi rangot.

*Mélyen Tisztelt Ünneplő Közönség!
Kedves Barátaim!*

A szocializmus építésének atmoszférájából szeretném visszavarázsolni Sümeg történelmi múltját, megvilágítani jelenét és célzást tenni jövőjére vonatkozóan.

Sümeg valószínűleg a várral egyidejűleg a XIII. században keletkezett. Határának különböző helyein, a neolitikától kezdve, valamennyi kultúra leletei előkerültek. A mostani nagyközség első írásos említése 1301-ből ered. A XV. század végétől már mezővárosként emlegetik az oklevelek. Sümeg földesura és a vár tulajdonosa kezdetől 1848-ig a veszprémi püspök volt. Bosnyák István 1643-ban kelt kiváltságlevele a helységet, kiváltságos mezővárossá tette. Ez a kiváltságlevél, amelyet 125 éven át minden püspök megerősített, alapozta meg a város fejlődését. 1641-től már gyakran Sümegen tartották az egyesített Zala és Somogy megye gyűléseit, és 1674-től pedig az úriszék üléseit is itt tartották meg. Mind a kurucküzdelemből, mind az 1848-as szabadságharcból a város lakói derekasán kivették részüket.

A vár életének fontosabb mozzanatai:

1440-ben a Szécsi—Kanizsai—Garai—Czillei liga hadai ostromolták. 1532-ben Choron András kapitány hét alkalommal szétverte a török portyát Sümeg és Devecser között. 1562-ben a sümegi vár katonái részt vesznek Hegyesd várának visszafoglalásában.

1605-ben Bocskay csapatai foglalják el a várat, majd 1620-ban Bethlen Gábornak fogad hűséget. 1664-ben állja ki a hitelesen ismert török ostromot. A kuruc harcokban fontos utánpótlási központ volt. 1713-tól folyamatos pusztulásnak indult.

A XVIII. és XIX. században több nemesi család nemes polgár gyermeke született és lakott Sümegen. Ezek közé tartozik Kisfaludy Sándor költő, akinek születésének 200. évfordulóját országunk több részében is ünneplik.

Az ódon vár tövében, a város középpontjában szüle-

taizta meg a nyugodt, kiegyensúlyozott családi boldogságot. Kisfaludy Sándor a magyar költészet egyik jellegzetes reprezentánsa, a nemesi hazafias líra és a szerelmi versírás egyik legnagyobb alakja volt.

Szülőházában élt és halt meg, emléket a berendezett múzeum, a Kisfaludy-szobor és -emléktábla, majd a temetőben magasba emelkedő síremléke őrzi, emlékeztet bennünket alkotó munkájára.

Meg kell még említenem e kor Sümegen született nagy embereit, Entz Ferenc orvost, a magyar kertészképzés megalapítóját, Ramassetter Vincét, a nemes lelkű sümegi iparost, aki teljes vagyonát Sümeg fejlődése érdekében ajánlotta fel. Őt tekintjük óvodánk, iskoláink és kórházunk alapítójának, mely intézmények létrehozása Sümeg lakosságának szellemi felemelkedését szolgálta.

Említésre méltó Darnay Kálmán, Sümeg szülöttének régészeti és írói tevékenysége, az állami Darnay Múzeum anyagának gyűjtése, amely felejthetetlen emléket hagyott a tudomány és kultúra számára.

*Mélyen Tisztelt Ünneplő Közönség!
Kedves Barátaim!*

Államunk különös gondot fordít a múlt nagyjainak tiszteletére, hagyományaink megőrzésére és műemlékeink védelmére.

Sümeg is sok vihar pusztítását állta ki, de a sebeket begyógyítottuk, és büszkén valljuk a fejlődés megalapozottságát.

Lakosságunk túlnyomó többsége munkás, akik a helyi és környéki ipari üzemekben dolgoznak. Jelentős ipari és egészségügyi létesítményekkel rendelkezünk. Ezek közé tartozik a II. sz. Tanácsi Építőipari Vállalat, a Mészmű Vállalat, a Ruhagyár, a Mészkeőrlő, a három különböző ipari szövetkezet. Egészségügyi létesítményeink közül kiemelkedik a Veszprém megyei Tanács II. sz. Kórháza, melynek sebészeti, belgyógyászati, ideg-elmé és szülészeti osztálya működik.

A mezőgazdasági lakosság foglalkoztatását a Kossuth Mezőgazdasági Termelőszövetkezet biztosítja. Két óvoda, két általános iskola, a Kisfaludy Sándor Gimnázium, a Kisfaludy Sándor Művelődési Otthon és egy 25 ezer kötetes körzeti könyvtár működik nagyközségünkben. A lakosság áruellátását az Általános Fogyasztási Szövetkezet és az Állami Kiskereskedelmi Vállalat biztosítja.

1957. és 1964. között az Országos Műemléki Felügyelőség részlegesen helyreállította a várat, melynek északnyugati részéről az osztrák Alpok havas ormait látni, délkeleti részéről a magyar tenger csillogó víztükrében lehet gyönyörködni.

Sümege igen jelentős idegenforgalmi hely. Egyéb műemléki nevezetességei közül kiemelkedik a plébániatemplom híres Maulberts-freskóival amelyeknek restaurálását államunk segítségével a közelmúltban fejezték be.

A felsorolt tények alapján mi úgy érezzük, hogy Sümege sokkal több nekünk, mint amit az ideérkező idegeneknek vagy a visszatérő ismerősöknek nyújt. Mi itt élünk és részesei, élvezői vagyunk mindannak, amelyet nagyjaink alkottak, és ezek az alkotások akarva-akaratlanul a haladást, művelődést és a technikai vívmányok magas szintű alkalmazását segítették elő, ami városunk fejlődésünk elengedhetetlen feltétele.

Úgy érzem, hogy az elmondottak teljes képet nyújtanak Sümege-ről az ünneplő közönségnek, ezért átadom a szót Simon István Kossuth-díjas költőnknek, Országgyűlési képviselőnknek, kedves barátunknak, hogy tartsa meg ünnepi megemlékezését Kisfaludy Sándorról.

Jankó Imre
a Hazafias Népfront Biz. titkára

*A Sümegi Kisfaludy Sándor Emlékbizottság
ünnepi meghívó-programja*

SÜMEGI KISFALUDY SÁNDOR
SZERVEZETE
ÉS A
SÜMEGI KISFALUDY SÁNDOR
EMLEKBIZOTTSÁG

KISFALUDY SÁNDOR

SZÜLETÉSÉNEK 200.
ÉVFORDULÓJA ALKALMÁBÓL

ÜNNEPSÉGSOROZATOT RENDEZ
SÜMEGEN ÉS BALATONFÜREDEN
A MAGYAR IRODALOMTÖRTÉNETI
TÁRSASÁG
ÉS AZ MTA IRODALOMTUDOMÁNYI
INTÉZETE
18. SZÁZADI KUTATÓCSOPORTJA
KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL

PROGRAM

SÜMEGEN:

SZEPTEMBER 27-ÉN, SZERDÁN

14.30 — a Magyar Irodalomtörténeti Társaság és az
MTA Irodalomtudományi Intézete 18. századi
kutatócsoportja Irodalomtörténeti vándorgyű-
lésének megnyitása a II. sz. Tanácsi Építőipari
Vállalat klubtermében

17.30 — Sümegi séta

20.00 — a Győri Kisfaludy Színház előadása a Nagyköz-
ségi kulturházban

SZEPTEMBER 28-ÁN, CSÜTÖRTÖKÖN

9.00 — Irodalomtörténeti vándorgyűlés, a II. sz. Taná-
csi Építőipari Vállalat klubtermében

11.30 — Emléktábla-leleplezése a Kisfaludy Sándor Gim-
názium előtt. Kapor Károly, az MTVB Műv.
Osztály vezetője tartja a megemlékezést.
A 115 éves sümegi Kisfaludy Sándor Gimnázium-
ról emlékezik meg Gárdos Ervin igazgató

14.30 — Irodalomtörténeti vándorgyűlés, a klubtermé-
ben

megemlékezés Kisfaludy Sándorról. Ünnepi
műsor a Nagyközégi kulturházban
Ünnepi beszédet mond: Simon István Kossuth
díjas költő, országgyűlési képviselő

SZEPTEMBER 29-ÉN, PÉNTEKEN

9.00 — Irodalomtörténeti vándorgyűlés a klubtermé-
ben

11.30 — Kisfaludy Sándor és Szegedy Róza sírjának meg-
koszorúzása a temetőben
A megemlékezést a sírnál a MTVB. Műv. Oszt.
főelődője, Harmat István tartja

17.00 — Kirándulás a Gyöngyösi csárdába

20.00 — a TIT Veszprém megyei Irodalmi Színpadának
műsora Pintér Tibor vezetésével a Nagyköz-
ségi Kulturházban

BALATONFÜREDEN:

SZEPTEMBER 30-ÁN, SZOMBATON

Szoboravatató ünnepi beszéd.
Tartotta: Kapor Károly, az MTVB Művelődési Osztályának
vezetője

*Kisfaludy Sándor felavatott mellszobra
a gimnázium udvarán*

*Emlékünnepség Kisfaludy Sándor tiszteletére.
Elmondta: Simon István Kossuth-díjas költő,
országgyűlési képviselő*

*A vándorgyűlés megnyitása.
Paulovics Vince Nagyközségi Tanács elnökének köszöntése*

KISFALUDY SÁNDOR GIMNÁZIUM
SÚMEG, MÁRTÍROK U. 1-3.

Kedves volt Tanítványunk!

115 éves iskolánk 1972. évben ünnepli névadánk, Kisfaludy Sándor születésének 200. évfordulóját.

Ebből az alkalomból nagyszabású iskolai ünnepségeket nem tervezünk, de szeretnénk, ha volt tanítványaink minél nagyobb számban vennének részt az 1972. év szeptemberében a Hazafias Népfront által rendezendő ünnepségsorozaton.

Örölnénk, ha az együvé tartozást oly módon is kifejezésre juttatnánk, hogy esetleg most vagy ez után megjelenő tudományos vagy művészi munkájuk 1-1 példányából juttatnának az iskola könyvtárának.

Tanulóifjúságunk az iskolai megemlékezésen szeretettel és tisztelettel gondol majd vissza 115 éves iskolánk minden volt diákjára.

Az Alma Mater üdvözlését tolmácsolja

a gimnázium tantestülete nevében:

Gárdos Ervin

igazgató

a gimnázium KISZ Bizottsága nevében:

Décsi Attila

KISZ VB. titkár.

A Kisfaludy Sándor gimnázium felhívása volt tanítványaihoz

Kisfaludy Sándor sírjánál Harmath István MTVB. Műv. Oszt. főelőadó emlékbeszédet mond

AZ MTA IRODALOMTUDOMÁNYI INTÉZETE 18. SZÁZADI
KUTATÓCSOPORTJA,
A TUDOMÁNYOS ISMERETTERJESZTŐ TÁRSULAT
VESZPRÉM MEGYEI SZERVEZETE,
A SÜMEGI KISFALUDY SÁNDOR EMLÉKBIZOTTSÁG

Bessenyei György fellépésének 200 éves
és
Kisfaludy Sándor
születésének 200. évfordulója
alkalmából

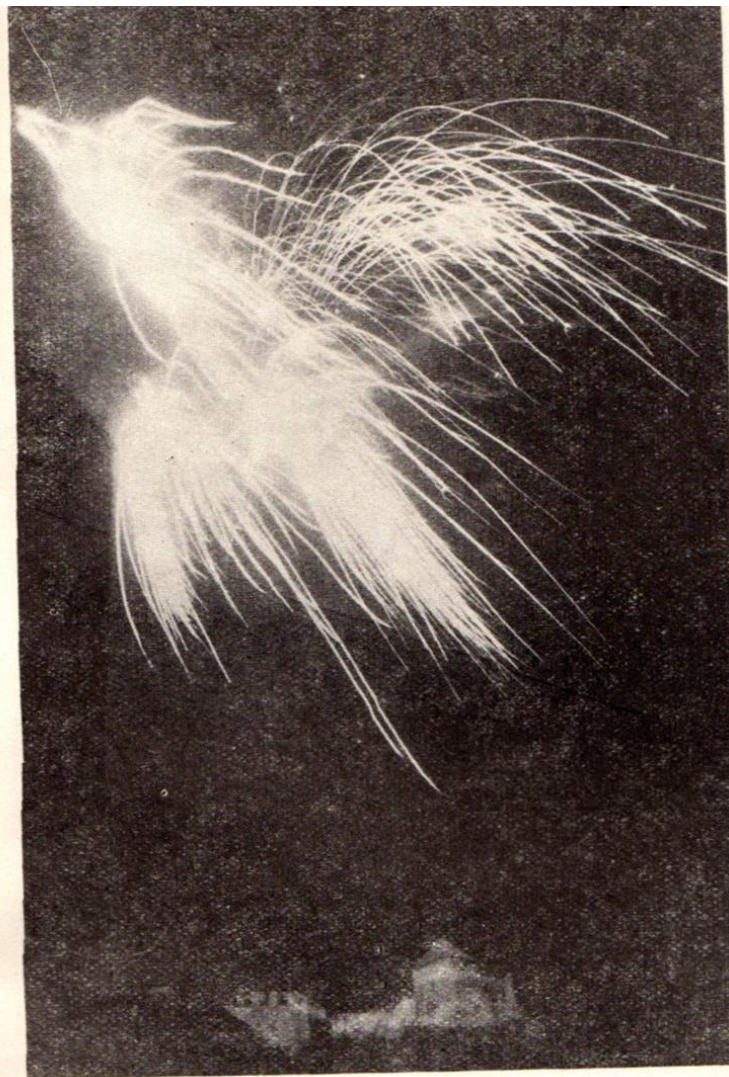
VÁNDORGYŰLÉST

rendez

1972. szeptember 27-28-29-30-án
SÜMEGEN és BALATONFÜREDEN
a későfelvilágosodás kérdéseiről

Az előadások helye
SÜMEGEN: AZ ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT KULTÚRTERME

Az MTA vándorgyűlés meghívója

Tűzijáték a várban a megnyitó estén